

Windmolens in IJsselmeer, dat was een eh... uitdaging

De Stentor

30 augustus 2024 vrijdag

Copyright 2024 DPG Media B.V. All Rights Reserved

de Stentor

Section: Regio; Blz. 11

Length: 752 words

Highlight: Met het windpark Windplanblauw is een slordige 700 miljoen euro gemoeid. Daarmee zijn 74 gedateerde turbines ingeruild voor 61 krachtiger exemplaren. Hoewel er veel tegenwind was, staan ook de 24 molens in en op het IJsselmeer er. „Dat was een uitdaging.”

Body

bouw van 61 turbines bij swifterbant ging bepaald niet van leien dakje

Arjan Bosch

Swifterbant

Op de vraag of ze met alle wijsheid van nu nog eens turbines op het IJsselmeer zullen bouwen, moet Matthew May van energiemaatschappij Vattenfall toch even denken. Dan knikt de projectleider bevestigend. „Ja, want inmiddels weten we hoe het moet. We hebben onderweg geleerd.” Vanaf de dijk tuurt hij over de voormalige Zuiderzee. „Maar trots zijn we zeker.”

Dat gevoel overheerst, op de dag dat de bouwperiode voor de 61 turbines van het zogenoemde Windplanblauw wordt afgerond. Een datum kiezen voor een feestelijke handeling is moeilijk, omdat er bij de realisatie van zo'n park altijd mijlpalen zijn. De sloop van oude turbines, de eerst geleverde stroom van nieuwe machines, maar ook de opbrengsten die onder de aandeelhoudende agrariërs en bewoners in de omgeving worden uitgekeerd.

Maar ze staan er, de 37 nieuwe turbines op het land en de 24 masten - 14 zijn er van Vattenfall - die vanaf de dijk gezien met een tiphoogte van ruim 200 meter boven het IJsselmeer uitsteken. „De wet van Murphy is van toepassing geweest”, verzucht May over de bouw. „Want dit is geen land, maar ook geen zee. Een relatief ondiep meer, met een bijzondere bodem die om de 10 meter verschilt. Dat vraagt om goed en gedegen onderzoek.”

Windmolens in IJsselmeer, dat was een eh... uitdaging

Dat blijkt niet zo makkelijk. Meer dan drie decennia aan data over golfslag op het IJsselmeer wordt al op de eerste dag van de bouw, nu ruim een jaar geleden, gelogenstraft. Immers, een fikse voorjaarswind zet op. „Vanuit het noorden”, legt Hans Wichink uit. Hij is directeur van coöperatie SwifterwinT, eigenaar van 47 van de 61 nieuwe turbines. „De wind heeft daarna maanden aangehouden.”

En dan moet juli nog komen. Die verloopt ronduit stormachtig, waardoor op het water lange tijd maar mondjesmaat aan de turbines gebouwd kan worden. Bovendien moet voor het werken op grote hoogte de wind voor minstens twaalf uur gaan liggen. Dat is welhaast een utopie. Ook blijken de sluizen niet breed genoeg voor de schepen die bij bouw van windmolens op zee wél kunnen worden ingezet. Op maat gemaakte pontons bieden uitkomst.

Een uitdaging, zo omschrijven **Vattenfall** en SwifterwinT de hele gang van zaken achteraf. Die ligt er daarvoor al bij Arend Heida, melkveehouder en voorzitter van de stichting van aandeelhouders. Net als de meeste agrariërs in de verre omgeving heeft hij sinds jaar en dag windmolens op zijn grond staan. „Ieder voor zich, waarbij je als eigenaar je eigen stroom verkoopt. Het is een hele stap dat op te geven en dan aandeelhouder te worden.”

Het lukt, ondanks de smaak van 'wederzijds wantrouwen' die tussen energiemaatschappij, windparkdirectie en agrarische ondernemers wordt geproefd. „Daar komt bij dat er ook boeren zonder windmolen zijn die moeten investeren in turbines die heel veel verderop staan.” Dan gaat het niet om kleine bedragen, becijfert Heida. „Dit hele project kost 700 miljoen euro, waarvan er 500 miljoen door agrariërs is ingelegd. Ik vind dat heel bijzonder.”

Nu staan ze er. Dat er op bepaalde tijden zoveel duurzame elektriciteit wordt opgewekt dat de stroomprijs in het negatieve doorslaat, baart zorgen. Dan is het immers beter om de turbines stil te zetten, en daarvoor zijn ze niet gebouwd. „Maar ook daar wordt hard aan gewerkt.” Een nieuwe uitdaging.

Eén windmolen = 1072 olifanten

* Windpark Windplanblauw is ontstaan uit een samenwerking tussen **Vattenfall** en SwifterwinT. De eerste heeft 14 turbines in het IJsselmeer in portefeuille, SwifterwinT heeft er naast 10 op het water nog eens 37 op land.

* De 24 turbines in het IJsselmeer steunen allemaal op een fundering met een gewicht van 3650 ton. De opstelling inclusief turbine weegt alles bij elkaar 4288 ton. Omgerekend heeft één windmolen hetzelfde gewicht als 1072 Aziatische olifanten.

* Voor een solide basis is per windturbine ruim 3000 ton aan beton nodig, wat overeenkomt met zo'n 100 volle betonmixers. De molens worden onder water per exemplaar gedragen door 22 heipalen die gemiddeld 25 meter de grond in zijn geslagen.

* De 24 turbines op het water zijn samen goed voor 132 megawatt vermogen, wat vergelijkbaar is met een jaarlijks stroomverbruik van 130.000 huishoudens.

* In Windplanblauw hebben 170 ondernemers, bewoners en voormalig turbine-eigenaren zich verzameld. Via een lidmaatschap kunnen ook anderen zich aansluiten. Inmiddels zijn 470 mensen uit de regio financieel betrokken.

De wind heeft daarna maanden aangehouden

Bekijk de oorspronkelijke pagina: pagina 11

Load-Date: August 29, 2024

Windmolens in IJsselmeer, dat was een eh... uitdaging

End of Document